

3. Varhainen puuttuminen 5 %

- **Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteisöllinen opiskeluhoito**
 - Opettaja-oppilas-suhteen vahvistaminen
 - Opettajan ja huoltajan välinen säännöllinen yhteydenpito
 - Yhteistyö erityisopettajan kanssa
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito**
 - Kuraattorin, psykologin ja/tai terveydenhoitajan konsultointi ja yhteisen suunnitelman laadinta
 - Kohdennetut ryhmät (psykososiaalinen tuki)
- **Perhekeskus**

2. Puutu heti ja selvitä

- **Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteisöllinen opiskeluhoito**
 - Opettajan ja oppilaan välisen myönteisen vuorovaikutuksen ja luottamuksen vahvistaminen
 - Opettaja havainnoi poissaolojen yhteyttä oppiaineisiin, päiviin ja tilanteisiin
 - Opettaja keskustelee havainnoistaan oppilaan ja huoltajan kanssa
 - Ohjaajat koulunkäynnin tukena
 - Ryhmätoiminta kouluun kiinnittymisen tukena
 - Ryhmään/ryhmäilmiöön liittyvä opiskeluhoito konsultaatio
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito**
 - Kuraattorin, psykologin ja/tai terveydenhoitajan konsultointi (kouluun kiinnittymisen haasteet ja poissaolot, ahdistus, uni, psykosomaattiset oireet)

4. Kohdennetut toimet 10-15 %

- **Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteisöllinen opiskeluhoito**
 - Opettajan, oppilaan ja huoltajan välinen aktiivinen yhteydenpito
 - Yhteistyön tiivistäminen erityisopettajan kanssa
 - Vastuuhenkilön nimeäminen
- **Kukkulan koulu**
 - Sairaalaopetuksen konsultaatio
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito**
 - Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)
 - Poissaolosyiden kartoitus (ISAP-kysely)
 - Kohdennetut ryhmät (psykososiaalinen tuki)
 - Ohjaaminen muihin tukipalveluihin
- **Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjaus ja neuvonta:**
 - Lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen vastaanottaminen
 - Ohjaus nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelutiimeihin
 - Ohjaus perheneuvoloihin
 - Perheiden ja ammattilaisten konsultointi
- **Perusterveydenhuolto**

5. Vahvat toimet 20 %

- **Yksilökohtainen tuki ja monialainen yhteistyö**
 - Kouluun saapumisen tuettu polku
 - Päivittäinen läsnäolon tuki (esim. CICO)
 - Arjen rakenteet (ennakoitavuus, selkeys, toistuvuus)
 - Pienet, konkreettiset tavoitteet (oppilaskohtaiset tukitoimet, arviointi ja dokumentointi)
 - Erityisopettajan tuki ja yhteydenpito oppilaan ja huoltajan kanssa
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito**
 - Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)
- **Kukkulan koulu**
 - Sairaalaopetuksen konsultaatio
- **Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjaus ja neuvonta:**
 - Lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen vastaanottaminen
 - Ohjaus nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelutiimeihin
 - Ohjaus perheneuvoloihin
 - Perheiden ja ammattilaisten konsultointi
- **Perusterveydenhuolto**
- **Erikoissairaanhoito**

6. Jos poissaolot jatkuvat

- **Yksilökohtainen tuki ja monialainen yhteistyö**
 - Kouluun paluun suunnittelu ja tukeminen
- **Yksilökohtainen opiskeluhoito**
 - Monialainen asiantuntijaryhmä (MAR)
- **Kukkulan koulun**
 - Sairaalaopetus konsultaatio
- **OTE-toiminta**
- **Perheiden, nuorten ja aikuisten ohjaus ja neuvonta**
- **Perusterveydenhuolto**
- **Erikoissairaanhoito**

1. Poissaolojen ennaltaehkäisy ja läsnäolon tukeminen

- **Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteisöllinen opiskeluhoito**
 - Opettajan ja oppilaan välisen myönteisen vuorovaikutuksen ja luottamuksen rakentaminen
 - Henkilöstön ja huoltajien välisen vuorovaikutuksen ja luottamuksen rakentaminen
 - Ohjaajat kouluun kiinnittymisen tukena
 - Oppilastoimijat yhteisöllisyyden vahvistajina (esim. oppilaskunnan hallitus, tukioppilaat, liikkuvasit)
 - Ryhmätoiminta (esim. sosiaaliset taidot, tunne- ja kaveritaidot)
 - Välituntitoiminta (esim. ohjattu välituntitoiminta)
 - Vuosittaiset terveystarkastukset